

บทนำ ✓

นมเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารสูง มีส่วนประกอบต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต่อร่างกายของมนุษย์ เช่น โปรตีน ไขมัน น้ำตาล วิตามิน เกลือและแร่ธาตุต่าง ๆ ที่มีอยู่ในนมนั้นและในนมนั้นยังมีส่วนประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อร่างกายอีกหลายชนิด นอกจากนี้ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ได้เรียนรู้ถึงคุณค่าทางด้านอาหารของนมมากขึ้น ทำให้ชาวไทยเริ่มให้ความสนใจและหันมานิยมบริโภคนม ประกอบกับในปัจจุบันนี้ ได้มีผู้ผลิตอาหารนมออกจำหน่ายในท้องตลาดกันอย่างกว้างขวาง โดยผู้ผลิตนมออกมาในรูปแบบของพลาสติกเจอร์โรส และนมสเตอริไลซ์แบบ ยู เอช ที ซึ่งจำหน่ายอยู่ในขณะนี้ บรรจุอยู่ในกล่องสี่เหลี่ยมผืนผ้า ที่เรียกว่า Tetra Brik ของบริษัท Tetra Pak ขนาด 250 ซี.ซี. กำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะประเทศไทย ซึ่งอยู่ในเขตร้อน เนื่องจากความสะอาดต่าง ๆ ของนม ยู เอช ที นี้ เช่น สามารถเก็บไว้ได้เป็นระยะเวลาานพอสมควร โดยเก็บไว้ที่อุณหภูมิห้องธรรมดา ไม่ต้องแช่ในตู้เย็น จะสามารถเก็บได้นานอย่างน้อย 180 วัน จึงทำให้นม ยู เอช ที เป็นอาหารของคนได้ทุกเพศทุกวัย ดังนั้นนมจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป

✓ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อนม ยู เอช ที ซึ่งในปัจจุบันได้วางจำหน่ายในท้องตลาด ในร้านค้าต่าง ๆ ดังนี้

1. ในร้านค้าเกี่ยวกับตราของนม ยู เอช ที เพื่อที่จะได้ทราบว่า ตราใดที่ได้รับความนิยมสูงสุดจากผู้บริโภค และเหตุผลของผู้บริโภคในการซื้อหรือไม่ซื้อนม ยู เอช ที กั้น

2. ในคำานที่เกี่ยวกับวัยของผู้บริโภค วัยใดจะเป็นวัยที่นิยมดื่มนม ยู เอช ที มาก โดยจะจัดแบ่งแยกผู้บริโภคออกเป็น 3 วัย ด้วยกันคือ เด็ก วัยรุ่น และ ผู้ใหญ่ สำหรับเด็กจะกำหนดให้มียอายุอยู่ในช่วง 5-10 และ 11-15 ปี วัยรุ่นมีอายุอยู่ในช่วง 16-20 และ 21-25 ปี และผู้ใหญ่จะอยู่ในช่วง 26-30 และ 31 ปีขึ้นไป

3. ในคำานที่เกี่ยวกับเพศของผู้บริโภค เพื่อที่จะทราบว่า เพ~~ช~~ นม ยู เอช ที มากกว่า

4. ในคำานที่เกี่ยวกับทัศนคติในคำานอื่น ๆ ของผู้บริโภค เช่น ผู้บริโภค ชื่อนม ยู เอช ที ค่อม เป็นเพราะเหตุผลใด และมีอะไรเป็นสิ่งที่จูงใจให้ชื้อค่อม เป็นต้น

✓ ข้อบกพร่องของการศึกษา

ในการศึกษานี้ จะทำการศึกษาดังความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้บริโภคค่อม ยู เอช ที โดยแบ่งนม ยู เอช ที ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ นมโค และนมถั่วเหลือง การศึกษานี้เพื่อทราบถึง ทัศนคติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครจะเป็นอย่างไร ศึกษาว่าอะไรเป็นเหตุจูงใจให้ชื้อค่อม ศึกษาแนวโน้มของจำนวนผู้บริโภคในปัจจุบันและในอนาคต ว่าจะมีจำนวนมากน้อยแค่ไหน ตลอดจนศึกษาถึงกรรมวิธีในการผลิตนม ยู เอช ที

การได้มาซึ่งข้อมูลทางคำานทัศนคตินั้น กระทำโดยการออกแบบสอบถาม รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายนม ยู เอช ที เพื่อเป็นแนวทางในการวางนโยบายผลิตภัณฑ์ ตลอดจนวิธีการเผยแพร่ นม ยู เอช ที ออกสู่ท้องตลาดให้ได้ประสิทธิภาพสูงที่สุด

ประโยชน์ที่จะได้จากการศึกษา ✓

1. จากการศึกษา จะทำให้ทราบได้ว่านม ยู เอช ที ตราใดที่ได้รับความนิยมสูงสุด

2. นม ยู เอช ที ที่วางจำหน่ายในท้องตลาด ตราที่ได้รับความนิยมสูงสุดนั้น เป็นเพราะเหตุผลใด

3. เพื่อที่จะทราบว่า กลุ่มผู้บริโภค นม ยู เอช ที เป็นผู้บริโภคกลุ่มใด และเพศใด ที่นิยมคัมนม ยู เอช ที

4. เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านการตลาดของผู้ผลิตในปัจจุบัน จะไ้ทราบข้อมูลในแง่ของคุณภาพ การโฆษณา รูปแบบของภาชนะบรรจุ แหล่งจำหน่ายใดที่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคจะไปซื้อนม ยู เอช ที และรสชาติใดที่ผู้บริโภคนิยมคัมน

5. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาสำหรับผู้ผลิตรายใหม่ที่จะเข้ามาในอุตสาหกรรมประเภทนี้ หรือผู้ที่สนใจในสินค้าประเภทนี้

วิธีการศึกษาคนควา

สถานที่ที่จะทำการวิจัย การวิจัยถึงทัศนคติของผู้บริโภคคัมนม ยู เอช ที นี้ จะสำรวจเฉพาะประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

แหล่งข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่

- ก. การสัมภาษณ์ (Interview)
- ข. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaires)

ก. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสัมภาษณ์ถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนม ยู เอช ที เช่น กรรมวิธีการผลิต ช่องทางการจำหน่าย ราคาจำหน่าย เป็นต้น จากผู้ผลิตและผู้แทนจำหน่าย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual Interview)

ข. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้เขียนได้ออกแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 500 ชุด เพื่อสำรวจถึงทัศนคติของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเขตการสำรวจเป็น 5 เขต จากเขตทั้งหมด 24 เขต แบ่งเป็นเพศชาย 252 คน และเพศหญิง 248 คน

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสารบางอย่างของผู้ผลิต ตัวเลขสถิติจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จากกองการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย บทความ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนม ยู เอช ที เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และทำให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ค. การสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์นั้น ตัวอย่างที่ถูกเลือกขึ้นมา นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะว่า ไม่สามารถที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด ดังนั้นตัวอย่างที่คัดเลือกขึ้นมา จึงถือได้ว่าเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด ความคิดเห็นต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างถือได้ว่าเป็นความคิดเห็นของประชากรทั้งหมด

หลักเกณฑ์ในการสุ่มตัวอย่าง

1. เนื่องจากประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ใ้มีการแบ่งออกเป็นเขต ๆ มีทั้งหมด 24 เขต แต่ผู้เขียนไม่สามารถทำการสำรวจได้หมดทุกคน จึงได้กำหนดขนาดตัวอย่างเพียง 500 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่อาศัยอยู่ในเขต 5 เขต

- 1) เขตปทุมวัน
- 2) เขตพญาไท
- 3) เขตบางเขน
- 4) เขตบางกะปิ
- 5) เขตบางกอกน้อย

คิดเป็นประชากรทั้งหมดใน 5 เขต คือ 1,824,379 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมดที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 5,280,734 คน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้ เป็นยอดรวมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ณ. สิงหาคม 2524

เดือน สิงหาคม 2524				
	ชาย	หญิง	รวม	
1	เขตพระนคร	64,448	57,833	122,281
2	เขตป้อมปราบ	94,582	96,000	190,582
3	เขตปทุมวัน	116,771	117,178	233,949
4	เขตสัมพันธวงศ์	37,985	38,741	76,726
5	เขตบางรัก	66,611	68,266	134,877
6	เขตยานนาวา	193,206	188,347	381,553
7	เขตดุสิต	272,907	234,216	507,123
8	เขตพญาไท	258,990	262,089	521,079
9	เขตห้วยขวาง	104,875	109,132	214,007
10	เขตพระโขนง	271,510	268,775	540,285
11	เขตบางเขน	208,417	192,967	401,384
12	เขตบางกะปิ	141,088	141,794	282,882
13	เขตหนองจอก	26,138	25,659	51,797
14	เขตมีนบุรี	29,477	28,088	57,565
15	เขตลาดกระบัง	21,321	22,363	43,684
16	เขตธนบุรี	135,637	129,521	265,158
17	เขตคลองสาน	70,446	69,035	139,481
18	เขตบางกอกน้อย	192,883	192,194	385,077
19	เขตบางกอกใหญ่	52,053	50,109	102,162
20	เขตภาษีเจริญ	93,465	94,549	188,014
21	เขตบางขุนเทียน	104,963	105,203	210,166
22	เขตคลองตัน	35,375	34,133	69,508
23	เขตราชบุรีบูรณะ	60,201	56,647	116,848
24	เขตหนองแขม	22,226	22,320	44,546
	รวม	2,675,575	2,505,159	5,280,734

2. การสุ่มตัวอย่างใช้วิธี Stratified Random Sampling โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ด้วยการกำหนดคุณสมบัติตาม เขต เพศ และอายุ โดยมีได้คำนึงถึงรายได้ของประชากรที่ใช้เป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด

3. การหาขนาดตัวอย่างที่แยกออกตาม เขต เพศ และอายุ จะใช้วิธีดังนี้คือ

3.1 หาขนาดตัวอย่างในแต่ละเขต จะใช้อัตราส่วนระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 500 คน ต่อจำนวนประชากรทั้งหมดใน 5 เขต คือ 1,824,379 คน เทียบกับจำนวนประชากรในแต่ละเขต

3.2 หาขนาดตัวอย่างโดยแบ่งแยกตามเพศในแต่ละเขต โดยใช้อัตราส่วนระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ในข้อ 3.1 ต่อประชากรทั้งหมดในแต่ละเขต เทียบกับจำนวนประชากรชายและหญิงในแต่ละเขต

3.3 หาขนาดตัวอย่างแยกตามอายุ โดยใช้อัตราส่วนที่ได้จากตัวอย่างในข้อ 3.2 แล้วแบ่งตามอายุ ซึ่งแบ่งแยกอายุออกเป็น 6 ช่วงด้วยกัน คือ

3.3.1	5 - 10	ปี
3.3.2	11 - 15	ปี
3.3.3	16 - 20	ปี
3.3.4	21 - 25	ปี
3.3.5	26 - 30	ปี
3.3.6	31	ปีขึ้นไป

โดยจะแบ่งแยกออกในอัตราส่วนที่เท่า ๆ กัน ยกเว้นส่วนที่เหลือจะไปอยู่ในช่วงอายุสุดท้าย คือ 30 ปีขึ้นไป

3.4 ตัวอย่างที่ใช้จะต้องเป็นตัวอย่างที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว

การคำนวณหาขนาดตัวอย่าง

1. เขตปทุมวัน มีจำนวนประชากรทั้งหมด 233,949 คน เป็นประชากรเพศชาย 116,771 คน และเพศหญิง 117,178 คน

- ก. ประชากรทั้งหมด 1,824,371 คน จะสุ่มตัวอย่าง 500 คน
 ประชากรในเขตปทุมวัน 233,949 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{500 \times 233,949}{1,824,371}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างในเขตปทุมวัน 64 ✓ คน
- ข. ประชากรในเขตปทุมวัน 233,949 คน จะสุ่มตัวอย่าง 64 คน
 ประชากรเพศชาย 116,771 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{64 \times 116,771}{233,949}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างเพศชายในเขตปทุมวัน 32 ✓ คน
 ประชากรในเขตปทุมวัน 233,949 คน จะสุ่มตัวอย่าง 64 คน
 ประชากรเพศหญิง 117,178 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{64 \times 117,178}{233,949}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างเพศหญิงในเขตปทุมวัน 32 คน
- ค. ในแต่ละช่วงอายุ จะแบ่งในอัตราส่วนเท่ากัน ยกเว้นส่วนที่เหลือจะรวมอยู่ในช่วงอายุ 30 ปีขึ้นไป แสดงเป็นตารางได้ดังนี้

เพศ	จำนวนรวม	อายุ					
		5-10ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	26-30 ปี	30 ปีขึ้นไป
ชาย	32	5	5	5	5	5	7
หญิง	32	5	5	5	5	5	7
รวม	64	10	10	10	10	10	14

2. เขตพญาไท จำนวนประชากรทั้งหมด 521,079 คน เป็นประชากรเพศชาย 258,990 คน และเพศหญิง 262,089 คน

- ก. ประชากรทั้งหมด 1,824,371 คน จะสุ่มตัวอย่าง 500 คน
 ประชากรในเขตพญาไท 521,079 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{500 \times 521,079}{1,824,371}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างในเขตพญาไท 142 คน
- ข. ประชากรในเขตพญาไท 521,079 คน จะสุ่มตัวอย่าง 142 คน
 ประชากรเพศชาย 258,990 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{142 \times 258,990}{521,079}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างเพศชายในเขตพญาไท 71 คน
 ประชากรในเขตพญาไท 521,079 คน จะสุ่มตัวอย่าง 142 คน
 ประชากรเพศหญิง 262,089 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{142 \times 262,089}{521,079}$ คน
 ดังนั้นจะสุ่มตัวอย่างเพศหญิงในเขตพญาไท 71 คน
- ค. การเลือกตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุ จะแบ่งในอัตราส่วน เท่ากัน ยกเว้นส่วนที่เหลือจะรวมอยู่ในช่วงอายุ 30 ปีขึ้นไป แสดงเป็นตารางได้ดังนี้

เพศ	จำนวนรวม	อายุ					
		5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	26-30 ปี	30 ปีขึ้นไป
ชาย	71	12	12	12	12	12	11
หญิง	71	12	12	12	12	12	11
รวม	142	24	24	24	24	24	22

3. เขตบางเขน มีจำนวนประชากรทั้งหมด 401,384 คน เป็นประชากรเพศชาย 208,417 คน และเพศหญิง 192,967 คน

- ก. ประชากรทั้งหมด 1,824,371 คน จะสุ่มตัวอย่าง 500 คน
 ประชากรในเขตบางเขน 401,384 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{500 \times 401,384}{1,824,371}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างประชากรในเขตบางเขน 110 คน
- ข. ประชากรทั้งหมดในเขตบางเขน 401,384 คน จะสุ่มตัวอย่าง 110 คน
 ประชากรเพศชาย $\frac{110 \times 208,497}{401,384}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างเพศชายในเขตบางเขน 57 คน
 ประชากรทั้งหมดในเขตบางเขน 401,384 คน จะสุ่มตัวอย่าง 110 คน
 ประชากรเพศหญิง 192,967 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{110 \times 192,967}{401,384}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างเพศหญิงในเขตบางเขน 53 คน

ค. การเลือกตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุ จะแบ่งในอัตราส่วนเท่ากัน ยกเว้นส่วนที่เหลือ
 จะรวมอยู่ในช่วงอายุ 30 ปีขึ้นไป แสดงเป็นตารางได้ดังนี้

เพศ	จำนวนรวม	อายุ					
		5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	26-30 ปี	30 ปีขึ้นไป
ชาย	57	9	9	9	9	9	12
หญิง	53	9	9	9	9	9	8
รวม	110	18	18	18	18	18	20

4. เขตบางกะปิ มีจำนวนประชากรทั้งหมด 282,882 คน เป็นประชากร
 เพศชาย 141,088 คน และเพศหญิง 141,794 คน

- ก. ประชากรทั้งหมด 1,824,371 คน จะสุ่มตัวอย่าง 500 คน
 ประชากรในเขตบางกะปิ 282,882 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{500 \times 282,882}{1,824,371}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างในเขตบางกะปิ 78 คน
- ข. ประชากรในเขตบางกะปิ 282,882 คน จะสุ่มตัวอย่าง 78 คน
 ประชากรเพศชาย 141,088 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{78 \times 141,088}{282,882}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างเพศชายในเขตบางกะปิ 39 คน
 ประชากรในเขตบางกะปิ 282,882 คน จะสุ่มตัวอย่าง 78 คน
 ประชากรเพศหญิง 141,794 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{78 \times 141,794}{282,882}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างเพศหญิงในเขตบางกะปิ 39 คน
- ค. การเลือกตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุ จะแบ่งในอัตราส่วนเท่ากัน ยกเว้นส่วนที่เหลือ จะรวมอยู่ในช่วงอายุ 30 ปีขึ้นไป แสดงเป็นตารางได้ดังนี้

เพศ	จำนวนรวม	อายุ					
		5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	26-30 ปี	30 ปีขึ้นไป
ชาย	39	6	6	6	6	6	9
หญิง	39	6	6	6	6	6	9
รวม	78	12	12	12	12	12	18

5. เขตบางกอกน้อย มีจำนวนประชากรทั้งหมด 385,077 คน เป็น
 ประชากรเพศชาย 192,883 คน และเพศหญิง 192,194 คน

- ก. ประชากรทั้งหมด 1,824,371 คน จะสุ่มตัวอย่าง 500 คน
 ประชากรในเขตบางกอกน้อย 385,077 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{500 \times 385,077}{1,824,371}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างในเขตบางกอกน้อย 106 คน
- ข. ประชากรในเขตบางกอกน้อย 385,077 คน จะสุ่มตัวอย่าง 106 คน
 ประชากรเพศชาย 192,883 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{106 \times 192,883}{385,077}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างเพศชายในเขตบางกอกน้อย 53 คน
 ประชากรในเขตบางกอกน้อย 385,077 คน จะสุ่มตัวอย่าง 106 คน
 ประชากรเพศหญิง 192,194 คน จะสุ่มตัวอย่าง $\frac{106 \times 192,194}{385,077}$ คน
 ดังนั้นจะต้องสุ่มตัวอย่างเพศหญิงในเขตบางกอกน้อย 53 คน

ค. การเลือกตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุ จะแบ่งในอัตราส่วนเท่ากัน ยกเว้นส่วนที่เหลือ จะรวมอยู่ในช่วงอายุ 30 ปีขึ้นไป แสดงเป็นตารางได้ดังนี้

เพศ	จำนวนรวม	อายุ					
		5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	26-30 ปี	30 ปีขึ้นไป
ชาย	53	8	8	8	8	8	13
หญิง	53	8	8	8	8	8	13
รวม	106	16	16	16	16	16	26

	เขตปทุมวัน	เขตพญาไท	เขตบางเขน	เขตบางกะปิ	เขตบางกอกน้อย	รวม
ชาย	116,771	258,990	208,417	141,088	192,983	918,149
หญิง	117,178	262,089	192,967	141,794	192,194	908,222
รวม	233,949	521,079	401,384	282,882	385,077	1,824,371
ตัวอย่างเขตชาย						
อายุ 5-10 ปี	5	12	9	6	8	40
11-15 ปี	5	12	9	6	8	40
16-20 ปี	5	12	9	6	8	40
21-25 ปี	5	12	9	6	8	40
26-30 ปี	5	12	9	6	8	40
30 ปีขึ้นไป	7	11	12	9	13	52
รวม	32	71	57	39	53	252
ร้อยละ	12.70	28.17	22.62	15.48	21.03	100%
ตัวอย่างเขตหญิง						
อายุ 5-10 ปี	5	12	9	6	8	40
11-15 ปี	5	12	9	6	8	40
16-20 ปี	5	12	9	6	8	40
21-25 ปี	5	12	9	6	8	40
26-30 ปี	5	12	9	6	8	40
30 ปีขึ้นไป	7	11	8	9	13	48
รวม	32	71	53	39	53	248
ร้อยละ	12.90	28.63	21.37	15.73	21.37	100%
รวมตัวอย่างเขตชาย,หญิง						
อายุ 5-10 ปี	10	24	18	12	16	80
11-15 ปี	10	24	18	12	16	80
16-20 ปี	10	24	18	12	16	80
21-25 ปี	10	24	18	12	16	80
26-30 ปี	10	24	18	12	16	80
30 ปีขึ้นไป	14	22	20	18	26	100
รวม	64	142	110	78	106	500
ร้อยละ	12.8	28.4	22	15.6	21.2	100%

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ที่จะนำมาใช้เพื่อที่จะได้มาซึ่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) แบบสอบถามเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ได้แยกออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนแรกเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของผู้ตอบคำถาม และส่วนหลังเป็นแบบสอบถามทางความรู้พฤติกรรมและทัศนคติของผู้ตอบคำถาม ซึ่งทัศนคติเป็นสิ่งที่สลับซับซ้อน ผู้เขียนจึงต้องใช้ความระมัดระวังในการตั้งคำถาม ประกอบกับผู้ตอบคำถามนั้นอยู่ในช่วงระดับอายุที่แตกต่างกันคือ ตั้งแต่อายุ 5 ปีขึ้นไป จึงต้องตั้งคำถามที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ตอบคำถามเกิดความสะดวกในการตอบคำถามและมีความสนใจอยากให้ความร่วมมือ

สำหรับคำถามในแบบสอบถาม ผู้เขียนพยายามสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการสำรวจ ถึงทัศนคติและแนวความต้องการของผู้บริโภคนม ยู เอช ที ในด้านรสชาติ เหตุผลในการบริโภค ราคาจำหน่าย แหล่งจำหน่าย ภาชนะบรรจุ และแนวโน้มในอนาคต

รูปแบบของคำถาม

1. คำถามแบบให้เลือกรับระหว่าง 2 คำตอบ (Dichotomous Questions) คำถามชนิดนี้จะมีคำตอบมาให้ 2 คำตอบ โดยที่ผู้ตอบคำถามมีโอกาสเลือกตอบได้ 2 ทางเท่านั้น เช่น ให้ตอบว่า "เคย" หรือ "ไม่เคย" ดังคำถามในแบบสอบถามข้อ 1, 2, 6, 7 เป็นต้น
2. คำถามแบบให้เลือกรับจากรายการที่กำหนดให้ (Check list) คำถามชนิดนี้มีหลายคำตอบ ซึ่งมีลักษณะเหมือนคำถามแบบให้เลือกรับ ผู้ตอบคำถามมีสิทธิเลือกตอบคำถามได้หลายคำตอบ และลักษณะของคำตอบก็ไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับความสำคัญโดยที่ผู้ตอบเลือกรับให้ตรงกับทัศนคติของตนเองมากที่สุด เช่น คำถามในแบบสอบถามข้อ 8, 17 เป็นต้น
3. คำถามแบบให้เลือกรับข้อที่มากที่สุด (Multiple choice) คำถามชนิดนี้จะมีหลายคำตอบ ผู้ตอบคำถามสามารถเลือกรับข้อที่ใกล้เคียงหรือตรงกับความต้องการมากที่สุด

คิดเห็นของผู้ตอบเพียงคำตอบเดียว เช่น คำถามในแบบสอบถามข้อ 3, 5, 10, 11 เป็นคน

วิธีดำเนินการและรวบรวมข้อมูล ✓

การออกงานสนาม

ผู้เขียนได้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร คอนมยู เอช ที โดยการสุ่มเลือกตัวอย่างขึ้นมาจากเขตอำเภอ 5 เขต ที่ทำการคัดเลือกขึ้นมา ในการสุ่มตัวอย่างนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 500 ราย โดยเริ่มสำรวจตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2525 ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2525 โดยให้พนักงานสัมภาษณ์ออกไปทำการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ตามเขตที่กำหนดไว้ 5 เขต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากสิ้นสุดการแจกแบบสอบถาม ผู้เขียนได้จัดทำตารางเพื่อแจกแจงข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยแต่ละตารางแจกแจงตามเพศ อายุ รายได้ และครายี่ห้อของนม ยู เอช ที แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีทางสถิติต่อไป

ข้อสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

1. เพศหญิงนิยมคิมนม ยู เอช ที มากกว่าเพศชาย
2. วัยเด็กนิยมคิมนม ยู เอช ที มากกว่าผู้ใหญ่
3. นม ยู เอช ที ธรรมชาติ ได้รับความนิยมสูงสุด
4. การชื่อนม ยู เอช ที ของผู้บริโภค ขึ้นอยู่กับคุณภาพ

เหตุผลในการตั้งสมมติฐาน

1. เพศหญิงนิยมดื่ม นม ยู เอช ที มากกว่าเพศชาย
 ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า เพศหญิงน่าจะนิยมดื่มมากกว่า เพราะคิดว่าทำให้ผิวพรรณสวยงาม และยังเป็นการจำกัดแคลอรีได้มากกว่าที่จะไปทานอาหารอย่างอื่น คือเป็นการลดความอ้วนนั่นเอง
2. วัยเด็กนิยมดื่ม นม ยู เอช ที มากกว่าผู้ใหญ่
 ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า เด็กน่าจะดื่ม นม มากกว่าผู้ใหญ่ เพราะเด็กกำลังอยู่ในช่วงที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโต และเด็กก็ดื่มนมมาตั้งแต่ยังเล็ก ๆ ทุกคน รวมทั้งยังเป็นความเชื่ออย่างหนึ่ง ที่พ่อแม่ทุกคนพยายามให้ลูก ๆ ของตนได้ดื่มนมเป็นประจำทุกวัน
3. นม ยู เอช ที ตรามะลิ ได้รับความนิยมสูงสุด
 ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า นม ยู เอช ที ตรามะลิ น่าจะได้รับความนิยมสูงสุด เพราะมีรสชาติต่าง ๆ ให้เลือกดื่มมากกว่าทุกรายี่ห้อ รวมทั้งยังทำการโฆษณามากกว่าตราอื่น ๆ
4. การซื้อ นม ยู เอช ที ของผู้บริโภค ขึ้นอยู่กับคุณภาพ
 ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ได้เรียนรู้ทางด้านโภชนาการมากขึ้น จึงจำเป็นต้องเลือกแต่สิ่งที่มีคุณภาพดี และมีประโยชน์ต่อร่างกาย ให้คุ้มค่ากับปัจจัยที่ต้องจ่ายไป จึงต้องคำนึงถึงคุณภาพของนม ยู เอช ที ด้วย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบ

1. วิธีคิดอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ความถี่ และเปรียบเทียบ

2. ทัวสถิติทดสอบเกี่ยวกับอัตราส่วน¹ (Test Concerning Proportion) ซึ่งมีสูตรและสัญลักษณ์ดังนี้

$$Z_s = \frac{P_1 - P_2}{\sqrt{P(1-P) \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}}$$

P_1 = อัตราส่วนของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 1

P_2 = อัตราส่วนของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 2

P = ค่ารวมของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองซึ่งคำนวณได้จาก

$$P = \frac{n_1 P_1 + n_2 P_2}{n_1 + n_2}$$

n_1 = ขนาดตัวอย่างของประชากรกลุ่มที่ 1

n_2 = ขนาดตัวอย่างของประชากรกลุ่มที่ 2

3. ทัวสถิติทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi square test)² ซึ่งมีสูตรและสัญลักษณ์ดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

O_{ij} = ค่าที่สังเกตได้จากแถวอนที่ i แถวตั้งที่ j

E_{ij} = ค่าที่คาดหมายได้จากแถวอนที่ i แถวตั้งที่ j

¹สถิติสำหรับนักบริหาร, นันท์ลักษณ์ ณ. ป้อมเพชร, หน้า 139.

² William Jay Conover, Practical Nonfarm

Statistics (New York : John Willey & Sons Inc., 1971), p. 174

- O_i = ผลรวมของค่าสังเกตในแถวตอนที่ i
 O_j = ผลรวมของค่าสังเกตในแถวตั้งที่ j
 r = เป็นจำนวนระดับคุณลักษณะประเภทหนึ่ง
 c = เป็นจำนวนระดับคุณลักษณะอีกประเภทหนึ่ง
 E_{ij} = ค่าคาดหวังในแถวตอนที่ i
 E_{ij} = ค่าคาดหวังในแถวตั้งที่ j
 E_{ij} = ค่ารวมได้จาก $\frac{O_i \times O_j}{n}$
 n = ขนาดตัวอย่างทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย